

EDUKACIJA

СЕМИНАР ЗА ФОРЕНЗИЧКА ПСИХО

На тродневниот семинар присуствуваа 15 психолози од речиси сите казнено-поправни установи во државата, кои по завршувањето на првото ниво се здобија со Сертификат за форензичко-психолошки вештак во судските процеси.

Семинарот се одржа во организација на духовно едукативниот универзитет "ОКО МАКЕДОНИЈА", во соработка со Министерството за правда. Предавач и едукатор беше познатиот српски доктор по клиничка психологија и форензичар-вештак, професорот Милан Костиќ.

ГРУПА ПСИХОЛОЗИ КОИ НА СЕМИНАРОТ ЗА ФОРЕНЗИЧКА ПСИХОЛОГИЈА СЕ ЗДОБИЈА СО СЕРТИФИКАТ ЗА ФОРЕНЗИЧКО-ПСИХОЛОШКИ ВЕШТАК ВО СУДСКИТЕ ПРОЦЕСИ

Пишува:
Елизабета АНДОНОВСКА

ПСИХОЛОЗИТЕ ФО ВО СУДСКИТЕ ПРОЦЕСИ

Од 22 до 24 март 2007 година во Лешочкиот манастир, поточно во црковниот комплекс Варвара, Општина Теарце, прв пат во Македонија се одржа семинар за форензичка психологија (прво ниво). На тродневниот семинар присуствуваа 15 психолози од речиси сите казнено-поправни установи во државата, кои по завршувањето на првото ниво се здобија со Сертификат за форензичко-психолошки вештак во судските процеси.

Семинарот се одржа во организација на духовно едукативниот универзитет "ОКО МАКЕДОНИЈА", во соработка со Министерството за правда. Предавач и едукатор беше познатиот српски доктор по клиничка психологија и форензичар-вештак, професорот Милан Костиќ. Покрај едукативниот дел, во рамките на семинарот се одвиваше и практичен дел, кој всушност беше од големо значење за идните психолози-вештаци. И покрај големата потреба ваквите тимски соработки меѓу судиите и психолозите-форензичари да заживеат и на нашите простори, имено искуствата од развиените земји покажуваат колку тие се поволни, за жал, во Македонија такво нешто сè уште не се спроведува и во практиката.

Светските статистики покажуваат дека само еден процент од сторителите во судските предмети им припаѓа на душевно болните лица, а само четири

**ГОЛЕМ ПРИДОНЕС
ЗА ОТВОРАЊЕТО НА
ОВОЈ ЦЕНТАР, КАКО
И ЗА РАЗВОЈОТ НА
МЗ ВАРВАРА, ИМА
И АМЕРИКАНСКАТА
АГЕНЦИЈА ЗА
МЕЃУНАРОДЕН
РАЗВОЈ УСАИД**

Системот за водоснабдување што го опслужува селото Варвара е реализиран со помош на Американскиот народ, преку Американската Агенција за Меѓународен Развој (УСАИД), во соработка со Месната заедница и жителите на селото Варвара, и Општината Теарце.

јуни, 2004

проценти од сторителите на кривични дела, исто така, спаѓаат во душевно болни лица.

За разлика од Србија, како што истакна професорот Костиќ, за жал, заради неадекватна проценка на психологијата на личноста на сторителот, огромен е процентот на окарактеризираните сторители како душевно болни. Од тука произлегуваат и неадекватните казни мерки кои на сторителите не им нудат соодветни третмани заради што и

процентот на рецидиви е значително голем, односно тој се движи околу 60 отсто.

Да ги спомнеме и фактите дека моментно, во Србија, во вкупно 28 затвори, казна затвор издржуваат 8.500 затвореници, од кои три четвртини се на возраст од 23 до 35 години, а најголемиот процент од нив се наоѓаат во овие институции поради сторени кривични дела.

Во споредба со Србија, во Република

Македонија, во вкупно 10 затвори, казна за затвор издржуваат од 2.700 до 3.000 лица.

Во однос на полот, од нив околу 10 проценти се жени, а останатите се мажи. Најчесто жените прават криминал токму кога има случаи во кои биле малтретирани и лошо третирани од своите брачни партнери.

Карактеристично е тоа што во овие случаи се направени најтешки злосторства, при што на сторителите им е изречена казна за самиот чин, најчесто не земајќи ги предвид психолошките аспекти на лицето сторител.

Форензичкото вештачење е од исклучителна важност и од голема помош за судиите во процесот на судските расправи за пообјективна стручна проценка, како и изрекување на соодветна казнена мерка.

Форензичката психологија исклучително се базира на анализа на видливи и со траги пројавени состојби и води сметка за сторителот пред, за време и по стореното дело, дали постои рационално или ирационално злосторство. Додека, пак, судот докажува дали делото е сторено или не.

ПРОФ. Д-Р МИЛАН КОСТИК, ПО КЛИНИЧКА ПСИХОЛОГИЈА, ФОРЕНЗИЧАР-ВЕШТАК, ПРЕДАВАЧ И ЕДУКАТОР НА СЕМИНАРОТ

Семинарот за форензичка психологија се одвиваше во исклучителен амбиент и го доби вистинското значење со тоа што се одржа во црковната општина во село Варвара, во духовно едукативниот универзитет "ОКО МАКЕДОНИЈА", а учесниците престојуваа во конаците на Лешочкиот манастир "Свети Атанасиј".

Голям придонес за отворањето на овој Центар, како и за развојот на месната заедница Варвара, има и Американската агенција за меѓународен развој УСАИД, која даде соодветна помош во текот на 2002 година.

Господинот Миле Серафимовски, претседател на месната заедница Варвара, вели:

ФОРЕНЗИЧАРИ НЕОПХОДНИ

Сузана Гавриловиќ, психолог во КПУ "Шутка", истакна:

"Кај нас, за жал, во текот на судскиот процес нема практика да се побара мислење и наод од психолог-вештак, а кога во ретки случаи тоа и ќе се направи тогаш се ангажира психијатар од Психијатриската болница 'Бардовци', а не од соодветниот казнено-поправен дом каде што престојува осудениот. Во сите наши КПУ има остручени психолози кои можат да бидат од голема помош. Со нашиот закон не е пропишано дури психологот да контактира со лицето додека е во притвор, што е од особено значење за свежиот и поверодостоен исказ".

Форензичкото вештачење е од исклучителна важност и од голема помош за судиите во процесот на судските расправи за пообјективна стручна проценка, како и изрекување на соодветна казнена мерка.

Форензичката психологија исклучително се базира на анализа на видливи и со траги пројавени состојби и води сметка за сторителот пред, за време и по стореното дело, дали постои рационално или ирационално злосторство. Додека, пак, судот докажува дали делото е сторено или не.

Селаните ја покажаа својата гостопримливост, со несекојдневна традиционална манифестација на која беа изведени неколку ора препознатливи за овој крај од нашата земја.

"Денес се работи и на проектот за уредување на света исцелителна вода, како трета фаза во поттикнувањето на развојот на селскиот туризам. Веќе се почнати два проекта и тоа: нов водоводен систем во селото и обновување на селското училиште. Во мај оваа година селаните од село Варвара сакаат да воведат Ден на благодарност кон американскиот народ. Во план е и реализирање на економска програма за што ќе се добие помош од еврејското лоби од Скопје. Исто така, со овој семинар за форензичка психологија, одржан во организација на ЕЦ 'ОКО МАКЕДОНИЈА' ќе се заокружи програмата за развој на селскиот туризам, затоа што се очекува во иднина тука да се одржуваат и многу други семинари. Воедно би сакал да упатам и апел до нашите луѓе во дијаспората, особено до оние кои потекнуваат од овој дел на РМ, да донираат средства и да придонесат за унапредување на Општината Теарце, односно МЗ Варвара со што ќе се реализира заживувањето и ревитализирањето на овој крај".

МИЛЕ СЕРАФИМОВСКИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА МЕСНАТА ЗАЕДНИЦА ВАРВАРА